

MEMÒRIA CULTURAL D'ALTAFULLA (1993-1994)

1993

GENER

Tretze organitzacions culturals i folklòriques de les nostres comarques inicien l'any cultural de la Vila, el dia 3, amb un festival pro Somàlia, a La Violeta, organitzat per l'Ateneu de Dones. La recaptació del festival va ser lliurada a l'organització Metges Sense Fronteres.

El dia 17 té lloc la presentació de les animadores, en període de pràctiques, que col·laboraran durant la campanya actual a la Llar d'Avis.

Acaba el mes amb un fet luctuós que el tenyeix de dol: la mort de l'il·lustre convilatà, Enric Yxart Ventosa.

FEBRER

Comença, el dia 8, a la Casa Gran, el II Curset de Cuina, organitzat pel Patronat de Turisme i que té prevista una durada de cinc setmanes.

El 18 s'inicien les festes de carnaval, amb la participació a les desfilades de set carrosses i nombroses comparses i tot un seguit d'actes populars que acabaran el dia 23 amb la cremada del ninot i la tradicional sardinada al parc del Comunidor.

Des del 27 d'aquest mes i fins al 17 del proper, estaran exposades en una galeria d'art de Tarragona, algunes de les obres del pintor arrelat a Altafulla, Josep Sala.

MARÇ

Enguany, segurament, quedarà als llibres d'història local com l'any de la nevada, que va cobrir de blanc, aquest segon dia de març, les nostres contrades.

El dia 17, l'Ateneu de Dones clou la seva campanya de recollida de fons per a l'associació Mans Unides, amb un esmorzar popular i un altre el dia abans per a la canalla del col·legi.

Avui, dia 18, obre a Nova York la seva exposició l'artista joier arrelat a la nostra vila, Joan Blázquez. També aquest dia finalitzà el curset de cuina iniciat el mes passat, amb un sopar de clausura.

S'inaugura, el dia 20, als locals de la biblioteca municipal, l'exposició "Anem a veure llibres", organitzada pel Servei del Llibre del Departament de Cultura de la Generalitat, amb més de 3.000 volums, adreçada des dels més petits fins als adolescents.

La Festa de l'Arbre i el Dinar de l'Olla obren el vint-i-tresè dia del mes amb la plantació, pels nens de l'escola, de més d'un centenar de pins i altres espècies a la plaça de La Portalada; en acabar, al Comunidor, la ja tradicional menjada popular del plat autòcton "Olla d'Altafulla".

ABRIL

Es presenta al saló de plens de l'Ajuntament, el dia 7, un opuscle de caire turístic en diversos idiomes, publicat pel Patronat Municipal de Turisme.

Amb un ofici, sermó i ballada de sardanes se celebra a l'ermita de Sant Antoni la tradicional diada del Dimarts de Pasqua.

El dia 19, el Centre d'Estudis presenta els Estudis Altafullencs núm. 17, amb set treballs, tots ells realitzats per socis del Centre. La conferència corresponent va ser pronunciada pel professor d'història moderna i soci del Centre, Valentí Gual, a les antigues escoles Teresa Manero.

Dos esportistes locals són seleccionats per a ser homenatjats a la XXIV gala de l'esport tarragoní: una voleibolista, S. Matarranz, i un windsurfista, Jordi Trapé, del Club de Volei i del Club Marítim d'Altafulla, respectivament.

MAIG

El dia 21 es clausura la VIII Mostra de Teatre Infantil que, organitzada pel Centre de Recursos Pedagògics del Tarragonès, s'ha desenvolupat al Casal de la Violeta. Hi ha participat l'escola local. S'acaba amb

un festival amb lliurament de premis i records als participants, representacions de putxinel·lis i xocolatada al Comunidor.

JUNY

Una excursió organitzada pel Centre d'Estudis, per tal de visitar la vil·la romana dels Munts, amb comentaris i explicacions a càrrec del soci Víctor Simó, té lloc el tercer dia del mes.

El dia 6, se celebra l'assemblea general del Centre d'Estudis; s'hi presenta el pla de publicacions i activitats de l'entitat.

Clou els actes culturals de juny el que se celebrà al Fòrum, en el qual l'Ateneu Cultural de Dones va fer donació al poble d'un tapís, amb els escuts d'Altafulla i de l'Ateneu, fets en el curs de manualitats que tingué lloc durant l'hivern.

JULIOL

El mes comença amb la clausura del primer curs de l'Escola Municipal de Música, amb un festival a les Escoles Teresa Manero; i també es clou el curs de l'Ateneu Cultural de Dones, que ha desenvolupat diverses activitats de manualitats, artesania, i de tipus humanitari i per al lleure. Aquesta mateixa Associació exposa una selecció dels treballs realitzats, a l'Ateneu de Tarragona.

El dia 12 comença a l'ermita de Sant Antoni un camp de treball per a joves, organitzat per l'Institut Català de Serveis a la Joventut, amb la finalitat de netejar i recuperar l'entorn de l'ermita.

Acaba el mes amb l'inici de les festes del barri de la Perla, amb espectacles, música i ball per a la mainada i pels als grans.

AGOST

El dia primer té lloc, per part del Patronat de Turisme, la presentació dels actes de la Setmana del Turisme i del seu cartell (un quadre d'en Josep Sala), a la sala de la Biblioteca Municipal.

Les Festes del Turisme comencen el dia 4, amb tot un seguit d'actes (revetlles, correfocs, festivals, cantades d'havaneres, audicions de sardanes, i el XVIII festival infantil de Pintura) que duraran fins al dia 8.

El dia 7 s'inaugura l'exposició, al Forn del Senyor, d'una col·lecció d'olis de la pintora barcelonina Carme Solà, vinculada familiarment a la vila.

Del 14 al 21 i a la plaça de l'Església, es va celebrar el VI Festival de Veus d'Altafulla, de caràcter internacional, que posa a l'abast de tothom música i cant de qualitat.

SETEMBRE

Una de les cases de la vila, Ca Rigalt, es converteix en un plató de cine per al rodatge d'algunes escenes de la pel·lícula "Terra de canons", del director de cinema català, Antoni Ribas.

Des del dia 8 i fins diumenge dia 12, romanen exposats al Fòrum, olis amb temes altafullencs del pintor Xavier Aluja.

El dia 10 s'inicien els actes de la festa votiva: a les set, Francesc González Huix presentà, a les escoles Teresa Manero, el llibre, editat pel Centre d'Estudis, "La gent de mar d'Altafulla al segle XVIII", de l'autor en Salvador-J. Rovira; acabat l'acte, el Centre d'Estudis prengué possessió del nou local a les antigues escoles Teresa Manero; a dos quarts de nou, inauguració al Fòrum d'una exposició de treballs d'artesanía, organitzada pel Grup de Manualitats de la vila. Es clou el dia amb un concert de rock a la plaça del Pou.

El dia 11, Festa Major, hi ha ofici a Sant Antoni, durant el qual es fa l'ofrena d'un ex-vot, que és la maqueta d'una barca mediterrània, per part de Jordi Busquets Morera, recuperant així la vella, i a l'ensem bella, tradició altafullenca d'oferir ex-vots a Sant Antoni. Hi ha sardanes a la sortida d'ofici. Per commemorar la festa s'ha confeccionat un "pin" de l'ermita.

El dia 12 hom lliura a Josep Sala el títol de Fill Adoptiu d'Altafulla, en un acte d'homenatge, a la Casa de la Vila. Les celebracions es clouen amb una sessió de ball i un correfoc a càrrec del Grup de Diablers d'Altafulla.

OCTUBRE

Des del dia 30 i fins a l'1 de novembre, organitzat pel Club Marítim, se celebrà en aigües d'Altafulla, la "Copa d'Espanya de Windsurf"; hi participaren dos regatistes locals.

NOVEMBRE

Pròleg del programa festiu de Sant Martí, el dia 4, amb el pregó de festa major a l'Esplai.

El 6, anada del Centre d'Estudis a l'ermita de La Pobra de Montornès, passant pel Coll de Creus, recorrent els camins i senders que es feien servir per comunicar els pobles i viles de la contornada, i a la qual varen assistir unes 60 persones, fins i tot de Torredembarra. Comencen també els actes de la Festa Major amb un partit de futbol al matí; a la tarda, hi ha la presentació del llibre d'en Salvador-J. Rovira "La guerra Gran a Altafulla (1793-1797)", a càrrec d'ell mateix; a continuació, al Fòrum, presentació per la Dra. Montserrat Castillo, de l'exposició "Carettes/Carotes", de l'artista local, Cinta Asènsio, dintre de la VIII Roda d'Art que organitzen els centres d'estudis del Camp de Tarragona.

Continua la festa gran amb ciclisme i castells a la plaça del Pou, el dia 7; dinar de germanor i homenatge a Josep M. Lafarga, a l'Esplai, el dia 8; campionat de botifarra, organitzat per la Penya Barcelonista d'Altafulla i patrocinat per l'Ajuntament, el 9; sarsuela a La Violeta amb l'obra "Cançó d'amor i de guerra" i empalmada al Comunidor amb el Grup de Diablers, el 10; matinades amb el Grup de Grallers d'Altafulla i esmorzar amb arengada al pati de les escoles Teresa Manero, el dia gran, l'11; actes diversos (competicions esportives, festival humorístic per als infants, concert-ball de festa major, peonada popular, partit de futbol, festival popular a la Violeta) organitzats per diferents entitats de la vila: i a la fi, castell de focs a l'Era del Senyor, els dies 12, 13 i 14.

DESEMBRE

S'inicia amb la celebració d'un sopar commemoratiu del quart aniversari de la Penya Barcelonista d'Altafulla, i es clou, des del punt de vista cultural, el dia 8, amb l'homenatge del Centre d'Esports d'Altafulla al seu jugador Alberto García, que ha defensat durant tretze anys els colors de l'entitat com a jugador de futbol.

1994

GENER

El segon dia de l'any, el grup de rock de la vila, ZZ Paf, ofereix un concert en el Barri Marítim.

El dia 15 s'inicien els actes de la celebració del X aniversari de la Penya Ciclista d'Altafulla amb un cicle de conferències que tenen com a eix central l'esport del ciclisme, i que duraran fins al 29 d'aquest mes.

I com a cloenda del mes, el dia 29 es presenta, al Forn del Senyor, l'Associació Amics de Buyreu, que pretén retre homenatge a l'artista Josep Buyreu, arrelat a la vila, en el seu 80è. aniversari, iniciant-se amb aquest acte l'Any Buyreu.

FEBRER

El dia 5 comencen els actes del carnaval, amb cercaviles, desfilades de carrosses i tot un seguit d'actes de caire lúdic i popular.

La vila rep la visita d'un grup de membres de la Societat Catalana de Geografia, el dia 12, amb motiu de la commemoració del segon centenari del mesurament del meridià terrestre.

MARÇ

S'obre una exposició a la Biblioteca, el dia 4, amb el lema "Eurojoves", organitzada per les Joventuts Nacionalistes de Catalunya, amb la finalitat d'apropar Europa als joves.

El dia 13, es realitza una excursió de caire cultural-recreatiu, organitzada pel Col·lectiu d'Acció Cultural, per tal de donar a conèixer de prop el riu Gaià en el seu últim tram; consisteix en una anada a peu, per la llera del riu, fins a l'embassament d'El Catllar.

Se celebra, el dia 20, a la Portalada, la festa de l'arbre i la tradicional degustació de l'Olla d'Altafulla, que aplegà prop de vuit-centes persones entre vilatans i forasters.

El pintor local Salvador Ferré i Andreu dona per acabat el fresc que ha pintat a l'Ermita de Sant Antoni, de tema religiós, el dia 27.

El penúltim dia del mes s'inaugura la mostra "Els Castells del Gaià" a la sala d'exposicions municipal; organitzada pel Museu Municipal de Vilardona, en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Vallencs, ha estat portada pel Centre d'Estudis d'Altafulla amb el patrocini de l'Ajuntament de la vila. Aquest mateix dia, s'inaugura al Fòrum, una exposició de pintura de l'artista local Salvador Ferré i Andreu, sota el títol "El meu poble".

ABRIL

Dos actes enquadren l'activitat cultural d'Altafulla aquest mes: el dia 24, Josep Buyreu pronuncia una lliçó magistral sobre pintura, adreçada als alumnes de l'escola La Portalada, dintre dels actes programats

per l'Associació d'Amics de Buyreu; i el dia 30, es presenta, al Fòrum, el volum 18è. dels Estudis Altafullencs, editat pel Centre d'Estudis, a càrrec de la Dra. Montserrat Sanmartí, professora de paleografia de la Universitat Rovira i Virgili, de Tarragona.

MAIG

El dia 7, al matí, sortida cultural organitzada pel Centre d'Estudis i el Col·lectiu d'Acció Cultural, al Mèdol; a la tarda inauguració, al Forn del Senyor, de l'exposició antològica dels deu anys d'existència de la Peña Ciclista d'Altafulla, amb una mostra del material aplegat, fruit de l'activitat esportiva dels seus associats.

El cantant Celdoni Fonoll, en un recital a la Violeta, el dia 21, estrena la cançó "Altafulla", basada en el poema homònim de Marià Manent i musicada pel propi autor.

Finalitza, el 23, el I Trofeu Vila d'Altafulla de salts de cavall, que havia començat el passat dia 21.

JUNY

Per iniciativa del Centre d'Estudis, té lloc a les voltes del Fòrum, el dia 11, la presentació del llibre "Josep Sala", obra d'Olga Xirinacs, a càrrec del periodista Josep M. Cadena.

Organitzada pel Col·lectiu d'Acció Cultural, el dia 21, es fa al Fòrum una xerrada sobre les bruixes a càrrec de l'antropòloga Laura Mascarella, seguida d'un animat col·loqui.

Clou el mes una trobada a l'èrmita de Sant Antoni, on s'apleguen prop de dos-cents escolans de l'arxidiòcesi.

JULIOL

El dia 9 comencen els actes de les festes d'estiu amb una revetlla a la plaça del Pou.

El 17, s'obre al Forn del Senyor una exposició amb l'obra del Col·lectiu Pinzell Brut, formada pels artistes Xavier Aluja, Rosa Comí, Tito Figueras, Emili Juan i Manel Pedrol.

I el 29 s'inicien les festes del barri de La Perla, que es perllongaran durant els dies 30 i 31, amb tot un seguit d'actes de caire lúdic i cultural, tant per als grans com per a la canalla.

AGOST

El dia 7 surt, editat per l'Associació Amics de l'artista, un calendari amb reproduccions d'obres del pintor Josep Buyreu.

Un centenar de nens participa en el XIX Festival de pintura promogut per Josep Sala, pintor barceloní establert a Altafulla, el dia 9. El mateix dia s'inicia el VII Festival de Veus amb un bon ventall d'actuacions musicals de diversos estils i que continuarà durant tot el mes d'agost. En l'àmbit esportiu se celebra un campionat de bàsquet al carrer, organitzat pel Patronat de Turisme, a la plaça dels Vents.

El dia 14, surt publicada una col·lecció de vuit postals d'Altafulla, editada pel Patronat Municipal de Turisme, que recull els indrets, monuments i paisatges més representatius de la vila i, així mateix, una nova edició de la guia-plànol de la vila.

Finalitzen les activitats culturals del mes amb la inauguració, el dia 18, d'una exposició retrospectiva i antològica d'obres del pintor Josep Buyreu, dins dels actes de commemoració del seu 80è. aniversari. La mostra, impulsada per l'Associació d'Amics de Buyreu, s'instal·la al Fòrum, al Forn del Senyor i al pati del Castell.

SETEMBRE

El dia 3 s'exposen al Fòrum les manualitats fetes per una quarantena de nens i una mostra del taller format per una trentena de dones del Centre de Manualitats d'Altafulla. D'altra banda s'estrena l'obra de teatre "Assemblea Unitària de la Ment Serva", per la companyia Trono Villegas a "La Violeta", organitzada pel Patronat Municipal de Cultura.

La vigília de la festa major, es presenta, en un acte a l'aire lliure com correspon al títol, el llibre "Altafulla, de portes enfora", editat pel Centre d'Estudis. L'acte va anar a càrrec del professor Joaquim Mallafrè, de la Universitat Rovira i Virgili, de Tarragona. El llibre és obra d'en Salvador J. Rovira en la part històrica, d'en Joan Carnicer, en la literària i d'en Josep Borrell, en la fotogràfica.

Comencen els actes de la Festa Major de l'Onze de Setembre: ofici a l'ermita de Sant Antoni, ballades de sardanes, revetlles i altres actes amenitzaren la festa. Mentre, roman oberta, al Forn del Senyor, una exposició de treballs del taller de manualitats, costura i artesania de l'Ateneu Cultural de Dones d'Altafulla. També té lloc en aquestes dates un sopar benèfic organitzat pel joier establert a la vila, Joan Blázquez, per ajudar els escolars de Cuba, i que aplegà tres-centes persones, durant el qual es va fer una subhasta d'obres d'art per recaptar fons a l'efecte.

El dia 23 es posa en marxa el Patronat de Cultura Municipal, que aplega representants de totes les entitats culturals de la vila, i es convoca un concurs de disseny del logotip de l'entitat, dirigit als menors de 25 anys.

OCTUBRE

La Penya Ciclista local organitza, el dia 15, la tradicional escalada a Sant Antoni closa amb un berenar i l'ofrena d'un ex-vot a la capella de l'ermita, feta per tres ciclistes que han participat en les deu edicions que s'han fet.

NOVEMBRE

El dia 2, s'inicien els cursets de manualitats i confecció, organitzats per l'Ateneu Cultural de Dones.

Emmarcada dins la IX Roda d'Art, s'exposa al Fòrum, el dia 8, l'obra de l'artista alcoverenca Alba Figueras, amb un conjunt d'obres inspirades en l'obra del poeta Baudelaire, "Les flors del mal".

El 9, comencen els actes de la Festa Major de Sant Martí amb el pregó a càrrec de l'escriptora Olga Xirinacs; hi ha programat tot un seguit d'actes pels dies següents 10, 11, 12 i 13 entre els quals destacariem els de caire cultural: inauguració de l'arranjament de l'Oliverot, programació d'una obra de teatre a La Violeta; conferència de Josep Altet, president del Museu de Valldoreix, sobre els camins del Camp de Tàrragona; les exposicions d'esmalts, de Cristina Riambau, a la Casa Gran, i la de puntes de coixí, al Forn del Senyor, organitzades per les diferents associacions culturals de la vila; i altres de caràcter lúdic popular. Dins dels actes de la festa, cal destacar el nomenament de Josep Buyreu i Marí Fill Adoptiu de la Vila, com a acte de cloenda de l'homenatge que se li ha retut durant tot l'any. També són homenatjats als avis de la vila, Valeriano Molinera i Jerónima Santos, de 93 i 90 anys, respectivament.

Durant el cap de setmana que va del 26 al 28, es pot visitar una exposició de pintura, escultura i dibuix de Pere Barniol al Cafè La Espuela.

La Penya Barcelonista de la vila celebra el seu V aniversari, el dia 27, amb un partit de futbol amb periodistes de TV3.

DESEMBRE

Amb motiu de la celebració del 15è. aniversari de la inauguració del restaurant Faristol, s'organitza, el dia 2, una exposició de ceràmica en la qual participen diversos artistes, entre ells, el ceramista Martí Royo, el pintor Josep Sala i el joier Joan Blázquez, que treballen o viuen a la nostra vila.

El dia 9, membres de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i la Tècnica, visiten els llocs històrics on va néixer i estudiar Antoni Martí i Franquès, dins dels actes de commemoració del mesurament de l'arc de meridià terrestre, en el qual aquest va participar. Amb el mateix motiu s'obre a la Violeta, el dia 10, una exposició amb el lema "La mirada dels científics. Fent ciència a Catalunya", cedida pel Departament de Cultura de la Generalitat, entre els quals es troben dos altafullencs: Antoni Martí i Franquès i Joaquim Gatell i Folch, dit el Caid Ismail.

L'artista penedesenc David Machuca exposa la seva obra pictòrica al Forn del Senyor, el dia 14. Entre els seus quadres n'hi ha que són dedicats a Altafulla.

Lluís Lorenzo i Posada